

La resposta és al fons de la caixa

Tothom sap que Pandora, una dona encuriosida, va decidir obrir la caixa que li havien ofert maliciosament com a regal de noces. Aquell recipient contenia tots els mals del món i es van escampar ràpidament en destapar l'atuell. Tot i que el feixisme no anava inclòs en aquell primer paquet de maldat, en la confecció d'aquest invent ideològic s'hi van utilitzar una bona colla de les roïneses de la capsa. A finals del s. XIX la majoria d'intel·lectuals estaven convençuts que l'era de les guerres havia acabat i van sorgir tota mena de moviments culturals que exaltaven la novetat i la modernitat que havia de portar el nou segle. L' Art Nouveau i, a Catalunya, el Modernisme en són dos exemples evidents.

Però una conjunció diabòlica d'aliances entre els poderosos imperis europeus va abocar Europa a la guerra, l'agost de 1914. La Primera Guerra Mundial va destruir la confiança que els europeus havien tingut en la seva pròpia civilització i van començar a sorgir veus que alertaven d'aquesta davallada. La decadència d'occident de Spengler, La terra erma de T.S. Eliot i, fins i tot E l senyor dels anells de Tolkien, són exemples inequívocs d'aquesta desmoralització cultural. Entre 1917 i 1940 es van establir dictadures en la majoria d'estats europeus, dictadures que, a més, van aconseguir un insòlit grau de respectabilitat. Molta gent va arribar a la convicció que el parlamentarisme era incapaç de regular la vida política dels estats moderns. D'aquest ou en va sorgir el feixisme i el nazisme, i a Espanya el franquisme, que era una barreja i adaptació local de tot plegat amb pandereta i garrot vil. El feixisme va ser una resposta radical a la pèrdua de fe en els valors de la llibertat, la democràcia i el pluralisme. Ara ens veiem novament en un atzucac semblant i no hem de caure en el mateix error. Hem de saber que l'enemic és poderós, molt més del que semblen els seus eixelebrats peons a peu de carrer —« A por ellos!»—, però també que no és una guerra de banderes, ni d'interessos econòmics. Només els podrem derrotar si entenem que això va de valors morals i polítics, però sobretot culturals. En la defensa ferma de la democràcia, com a valor central, els catalans hem dipositat l'esperança, que, de fet, és el que hi havia en el fons de la caixa de Pandora i per això encara diem que és el darrer que es perd.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/girona/2017/12/06/resposta-al-fons-caixa/883446.html?utm_source=rss